

A Nyílt Kormányzati Együttműködés elnevezésű nemzetközi kezdeményezés keretében teendő magyar vállalatokról szóló akcióterv

TARTALMA ÉS VÉGREHAJTÁSA

**Vállalások kidolgozása,
javaslatok beépítése és a
végrehajtás tervezése**

MAGYARORSZÁG AKCIÓTERVÉNEK KIDOLGOZÁSA

Magyarország nyílt kormányzáshoz kapcsolódó vállalásai egy többlépcsős konzultációs folyamat eredményeként alakultak ki. Az akcióterv elkészítésének első lépését a nyílt kormányzás iránt elkötelezett civil szervezetek előzetesen megküldött javaslatainak feldolgozása jelentette. A civil szervezetek által javasolt főbb fejlesztési területek a következők voltak:

- a. Központi és önkormányzati költségvetés közzététele.
- b. Közbeszerzési adatok nyilvánossága.
- c. A köztulajdon hasznosítására kötött szerződések nyilvánossága.
- d. Minősített adatok bírósági felülvizsgálata.
- e. A nemzeti vagyona vonatkozó szabályozás egységesítése.
- f. Adatközlés minőségi megújítása.
- g. Környezeti ügyekkel kapcsolatos információkhoz való hozzáférés.
- h. Társadalmi részvétel az Európai Unió fejlesztési források felhasználásának tervezésében.
- i. Integritásirányítási rendszer a közszférában.
- j. Képzések az adatközlők számára

A Nyílt Kormányzati Szakértői Munkacsoport keretében a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium szakértői a civil szakértőkkel közösen kidolgoztak egy konkrét intézkedéseket tartalmazó javaslatcsomagot. A kétfordulós egyeztetés során elkészített szakmai javaslat relevancia és megvalósíthatóság szerinti értékelését a Korrupciómegelőzési Koordinációs Munkacsoport végezte el. A szintén kétfordulós belső egyeztetés során a koordinációs munkacsoport az alábbi észrevételeket fűzte a javaslatcsomag egyes elemeihez:

Központi és önkormányzati költségvetés közzététele

Az önkormányzati költségvetés közzétételeinek kérdését a munkacsoporti tagok szükségesnek tartották elválasztani a központi költségvetésre vonatkozó javaslatoktól. Hangsúlyozták továbbá, hogy az önkormányzatok finanszírozásának folyamatban lévő átalakítása következtében a javaslat egyik eredeti célja, az évek közötti összehasonlíthatóság amúgy sem teljesíthető. Az adatok COFOG 3. szintjén történő közzétételét nem javasolták, annak túlzott

részletessége miatt. Ezen túl a COFOG 3. szint előírása aránytalan terhet róna az adatközlőre.

Közbeszerzési adatok nyilvánossága

Már a közbeszerzési adatok nyilvánosságának javítását célzó intézkedések szakértői szintű kidolgozásánál felmerült, hogy a Közbeszerzési Hatóság tevékenységére vonatkozó javaslatok jogszabály-módosítást igényelnek (a Közbeszerzési Hatóság autonóm szerv, az Országgyűlés alá tartozik), ami nehezíti a megvalósíthatóság biztosítását. A Koordinációs Munkacsoport ezen kívül aggályosnak tartotta a szerződések elektronikus feldolgozhatóságának előírását, és az intézkedések fogalomhasználatát is számos kritikával illette. Problémásnak találta az excel formátumban való megjelölést is, egyrészt mert az plusz költségekkel járna, másrészt pedig eltér az EU-s hirdetmények közzétételére vonatkozó előírásoktól. Az ajánlattéveők regisztrációját a munkacsoport szintén elvetette, mert az túl nagy adminisztrációs teherrel jár, és az ajánlattéveők nevére már most is rá lehet keresni a rendszerben. Az elektronikus közbeszerzés teljes rendszerének kiépítését nem tartották relevánsnak, mivel az az adminisztrációs terhek csökkentésére irányul elsősorban, és nem a nyílt kormányzás erősítésére. Bevezetése jogszabály módosítást igényel, ezért azt célszerűbb az akciótervtől függetlenül kezdeményezni.

A köztulajdon hasznosítására kötött szerződések nyilvánossága

A szerződések nyilvánosságának erősítését szolgáló intézkedésekkel a munkacsoport lényegében egyetértett. Megfontolandónak találta azonban a szankció kiszabására vonatkozó előírást, mivel az a Polgári Törvénykönyv módosítását tesz szükségessé, valamint hiányolta az önkormányzat üzleti érdekeinek védelmét a megfogalmazott javaslatból.

Minősített adatok bírósági felülvizsgálata

A munkacsoport álláspontja szerint az elérni kívánt cél a jelen jogszabályi keretek közt is megvalósul. A minősítés tartalmi indoklásának bírói vizsgálatát egyöntetűen elfogadhatatlannak tartották. Túl nagy kockázatot rejt magában és nem várható el a bíróságtól, hogy szakmailag meg tudja ítélni egy adott döntés indoklását.

Egységes szabályok a nemzeti vagyona vonatkozóan

A javaslatot túl pontatlannak találta a munkacsoport, és az intézkedés végrehajtásának felelőséről sem alakult ki konszenzus.

Környezeti ügyekkel kapcsolatos információkhoz való hozzáférés

Az intézkedések egy részét a munkacsoport nem találta indokoltnak. A társadalmi részvétel nagyon széleskörű jelenleg is, így az elérni kívánt cél megvalósul. A határozattervezetekbe való betekintés biztosítását a munkacsoport szakmai megfontolások alapján vetette el.

Társadalmi részvétel az Európai Unió fejlesztési források felhasználásának tervezésében

A javasolt előírások jelentős része megegyezik a jelenlegi jogszabályi követelményekkel, ezért azok vállalásként történő szerepeltetését a jelenlévők nem tartották indokoltnak. Nem alakult ki konszenzus az intézkedések végrehajtásának felelőseiről és a vállalások teljesítésének határidejéről sem.

Integritásirányítási rendszer

A munkacsoport javaslatot tett az akciótervi pont bővebb kifejtésére. Hiányolta olyan konkrét intézkedések megnevezését, amihez felelősöket és határidőt lehet hozzárendelni.

A Koordinációs Munkacsoport ülésein felvetett problémák kezelése szükségessé tette az akciótervi vállalások átdolgozását. Kibővítésre került az integritásirányítási rendszer bevezetéséről szóló pont, melybe más, a civil szervezetek által is javasolt, de eddig külön vállalásként szereplő javaslatok is bekerültek. Új elemként megjelent a korrupciómegelőzéssel és integritással kapcsolatos ismeretek terjesztéséről szóló pont, mely a civil szakértőkkel folytatott későbbi egyeztetések során az információszabadsággal kapcsolatos képzési elemek kidolgozására tett vállalással is kiegészült.

A koordinációs munkacsoport egyeztetései alapján a legnagyobb kihívást a minősített adatok bírósági felülvizsgálatának javítását, az adatközlési szabályok egységesítését és korszerűsítését, a társadalmi partnerség növelését, és a nemzeti vagyongra vonatkozó szabályok egységesítését célzó intézkedések mindenki számára elfogadható módon történő kidolgozása jelentette.

A fenti kérdésekben egyeztetések kezdődtek a megvalósításban érintett szervekkel, melynek eredményeként sikerült egyes javaslatokat megtartani. Nem kerültek be az akciótervbe azonban azok a javaslatok, amelyek aránytalanul nagy adminisztrációs vagy anyagi terhet róttak volna az érintett szervezetekre, nagyobb mértékű jogszabály-módosítást tettek volna szükségessé, és amelyek megvalósíthatósága valamilyen okból nem tűnt reálisnak.

Magyarország első nyílt kormányzati akciótervének kidolgozásakor az elsődleges szempont az volt, hogy egy széleskörűen elfogadott és támogatott dokumentum szülessen,

az abban szereplő vállalatok pedig ne maradjanak pusztán vállalatok, hanem teljesüljenek is.

Mivel új kezdeményezésről van szó, nagy felelősség hárult az akcióterv kidolgozását és végrehajtását koordináló Közigazgatási és Igazságügyi Minisztériumra, hiszen mind az egyeztetések, mind a végrehajtás szakaszában ügyelnie kell arra, hogy a nyílt kormányzati együttműködést az érintettek összességében pozitívan éljék meg, az akciótervet mind a civil, mind a közigazgatási szervezetek sajátjukénak érezzék és elfogadják.

Az akcióterv végrehajtásának elengedhetetlen feltétele, hogy ehhez megfelelő emberi és anyagi források rendelkezésre álljanak. A Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium ezért már az akcióterv tervezésének korai fázisában, 2012 nyarán – a korrupciómegelőzési projekt keretében – megkezdte a szükséges erőforrások tervezését. Ennek köszönhetően a 2012. december 17-én aláírt, az Európai Unió támogatásával 2012-2014 között megvalósuló projekt költségvetéséből e célra – a szakértői kapacitáson túl – mintegy 50 000 euró áll rendelkezésre.

Az akcióterv végrehajtásának állásáról a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium a <http://korrupciomegelozes.kormany.hu>, valamint az angol nyelvű <http://corruptionprevention.gov.hu> honlapon rendszeres tájékoztatást nyújt a civil szervezetek és az állampolgárok részére.